

Wyrok z dnia 21 marca 1996 r.
III ARN 75/95

Rozpoznając skargę na decyzję administracyjną wydaną na podstawie przepisu, który utracił moc obowiązującą zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego opublikowanym po wydaniu tej decyzji, Naczelny Sąd Administracyjny powinien uwzględnić zmieniony stan prawny.

Przewodniczący SSN: Janusz Łętowski, Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Adam Józefowicz, Jerzy Kwaśniewski, Andrzej Wróbel,

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Włodzimierza Skoniecznego, po rozpoznaniu w dniu 21 marca 1996 r. sprawy ze skargi Przedsiębiorstwa Handlowo-Przetwórczego "Z." Jana K. w S. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cel z dnia 23 marca 1994 r. [...] w przedmiocie opłaty manipulacyjnej dodatkowej, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu z dnia 20 kwietnia 1995 r. [...]

1. u c h y l i ł zaskarżony wyrok
2. stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji Prezesa Głównego Urzędu Cel oraz poprzedzającej ją decyzji Dyrektora Urzędu Celnego w P. z dnia 9 sierpnia 1993 r., [...]
3. zasądził od Prezesa Głównego Urzędu Cel na rzecz skarżącego kwotę 277 zł 60 gr. (dwieście siedemdziesiąt siedem 60/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

U z a s a d n i e n i e

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego złożył rewizję nadzwyczajną od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu z dnia 20 kwietnia 1995 r., [...] wydanego w sprawie ze skargi Przedsiębiorstwa Handlowo-Przetwórczego "Z." w S. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cel z dnia 23 marca 1994 r. [...], w przedmiocie opłaty manipulacyjnej dodatkowej.

Wyrokowi temu zarzucił rażące naruszenie art. 207 § 5 k.p.a. w związku z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 109, poz. 470 z 1991 r.) i na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. z 1995 r., Nr 74, poz. 368) wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podniesiono, że zaskarżonym wyrokiem Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu oddalił skargę Przedsiębiorstwa Handlowo-Przetwórczego "Z." w S., wniesioną na w.w. decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cel z dnia 23 marca 1994 r. w przedmiocie opłaty manipulacyjnej dodatkowej.

Sąd Administracyjny stwierdził, że skarżące Przedsiębiorstwo nie wykonało obowiązku określonego w art.52 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. Prawo

Celne (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r., Nr 71, poz. 312 ze zm.), to jest nie złożyło zgłoszenia celnego w terminie 14 dni od dnia, w którym towar dostarczono do miejsca odprawy celnej. W art. 70 ust. 2 pkt 3 Prawa celnego przewidziano sankcje za niewykonanie powyższego obowiązku w postaci opłaty manipulacyjnej dodatkowej.

Sąd Administracyjny uznał, iż w niniejszej sprawie organy administracji celnej orzekły o opłacie manipulacyjnej dodatkowej za niewykonanie obowiązków związanych ze zgłoszeniem celnym przed dniem 24 czerwca 1994 r. tj. przed wejściem w życie obwieszczenia Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 1994 r. o utracie mocy obowiązującej § 20 rozporządzenia Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 22 sierpnia 1990 r. w sprawie dozoru i kontroli celnej oraz poboru opłat (Dz. U. z 1994 r., Nr 76, poz. 348).

Zdaniem wnoszącego rewizję zaskarżony wyrok rażąco narusza art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym (jednolity tekst: Dz. U. z 1991 r., Nr 109, poz. 470 ze zm.). Należało bowiem zgodnie z tym przepisem uznać zaskarżone decyzje za nieważne ponieważ były one wydane z zastosowaniem przepisu, który w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego został uchylony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym ostateczne decyzje wydane w ogólnym postępowaniu administracyjnym z zastosowaniem przepisu prawnego, który w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jako sprzeczny z Konstytucją lub aktem ustawodawczym, został zmieniony bądź uchylony w części lub w całości, uznaje się za nieważne w trybie i na zasadach określonych w kodeksie postępowania administracyjnego, w części dotyczącej stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnych oraz związanych z tym roszczeń odszkodowawczych; w wypadkach gdy wynika to z przepisu prawa i okoliczności sprawy - organ stwierdzający nieważność decyzji - może równocześnie wydać decyzję rozstrzygającą co do istoty sprawy. Z tego przepisu wynika - podobnie jak z art. 31 ust. 1, 2 i 4 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym - że prawomocne orzeczenie sądu lub organu administracyjnego, wydane przed utratą mocy obowiązującej przez przepis uznany orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego za sprzeczny z Konstytucją albo aktem ustawodawczym, podlega wzruszeniu w sposób przewidziany w art. 31 tej ustawy. Co do zasady, tego rodzaju pozbawienie przepisu mocy obowiązującej następuje więc ze skutkiem wstecznym.

Zaskarżony wyrok zatem rażąco narusza prawo. Oddala on bowiem skargę na decyzje wydane na podstawie przepisu § 20 rozporządzenia Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 22 sierpnia 1990 r. w sprawie dozoru i kontroli celnej oraz poboru opłat (Dz. U. Nr 61, poz. 357 ze zm.) w odniesieniu do którego Prezes Trybunału Konstytucyjnego wydał dnia 24 czerwca 1994 r. obwieszczenie o utracie mocy obowiązującej (Dz. U. Nr 76, poz. 348). Wskutek obwieszczenia Prezesa Trybunału Konstytucyjnego decyzje zostały pozbawione podstawy prawnej, a orzekając po opublikowaniu tego obwieszczenia Sąd Administracyjny powinien uwzględnić zmieniony stan prawny.

Z tych względów na podstawie art. 422 § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

=====